

Orvosszemmel

GYORS BEAVATKOZÁS A SZÍVHALÁL TULÉLÉSÉRE

A hirtelen, váratlan szívhalál világszerte a halálozások vezető tényezője. A statisztikák szerint az Egyesült Államokban minden esztendőben csak-

nem félmillió ember fejezi be így az életét, az Európai Unió országaiban 300–400 ezer ez a szám, nálunk 20–25 ezer ilyen haláleset fordul elő évente. Svédországban évek óta igyekeznek minden eszközzel javítani a sikeresen újraélesztettek arányát, amelyről a világ legtekintélyesebb orvosi folyóirata, a *New England Journal of Medicine* két tanulmányban számolt be.

Svédországban 3 millió ember tanult újraéleszteni. *Ingela Hasselqvist* és munkacsoportja azt kívánták megtudni, hogy az országukban hirtelen szívhalált szenvedettek mekkora hányadát sikerült megmenteni és milyen feltételek között. Az országban 1999. január 1-je és 2011. december 31-e között 30 381 hirtelen, váratlan szívhalált észleltek kórházon kívül. A reanimációt az esetek 51,1%-ában már megkezdték, mire a mentők megérkeztek, és az esetek 48,9%-ában csak azt követően kezdték meg, hogy a hivatásos egészségügyi szolgálat képviselői a helyszínre érkeztek. Ha az újraélesztés a haláleset fölfedezésekor azonnal megindult, a 30 napos túlélés 10,5% volt, és ha csak az egészségügyi ellátók érkezése után kezdődött, akkor 4,0%. Az újraélesztés korai megkezdése tehát több mint kétszeresére növelte a hirtelen szívhalált elszenvedettek túlélési esélyét.

Mobiltelefon szinte mindenkinél van. *Mattias Ringh* vezetésével egy másik svéd kutatócsoport azzal foglalkozott, mennyire lehet eredményes azoknak a laikusoknak a mozgósítása, akik tudnak újraéleszteni, a hirtelen szívhalálnak vélt esemény 500 méteres körzetén belül tartózkodnak, és ha ezeket az önkénteseket mobiltelefonon riasztják, ők késedelem nélkül a helyszínre sietnek.

Stockholmban a vizsgálathoz telefonos pozicionáló rendszert vettek igénybe, amelyvel a segítségre szoruló beteghez legközelebb lévő, reanimációban jártas önkéntesek azonnal elérhetőek voltak. Először 5989 jelentkező volt, de végül a csapat létszáma 9828-ra nőtt. Az eredmények azt igazolták, hogy az önkéntesek tevékenysége révén 30%-kal nőtt azoknak a száma, akik már a hivatásos szakemberek megérkezése előtt reanimációt kaptak, mert a segíteni hajlandó laikusok gyorsabbnak bizonyultak, mint a mentők, a tűzoltók vagy a rendőrök.

A ZSÍROS ÉTEL DEPRESSZIÓT OKOZ?

A zsírban gazdag táplálék már korábbi megfigyelések szerint is sokrétű orvosi gondokat okoz, beleértve az elhízást, a szívtérféket és az agyi katasztrófát. Az utóbbi időben mind több adat jelzi, hogy a zsíros étel fokozza a depresszió és egyéb pszichiátriai zavarok kockázatát.

A Louisianai Állami Egyetem munkatársainak gondosan tervezett és kivitelezett kísérlete azt mutatta, hogy a nagy zsírtartalmú étrend nagymértékben befolyásolja az egészségi állapotot, a pszichés viszonyokat, mégpedig a bélbaktériumok – a

mikrobióta – összetételének a megváltoztatásával.

Az emberi mikrobióta mikroorganizmusok trillióit jelenti, melyek jelentős hányada a bélrendszerünkben él és tevékenykedik. Ezek optimális összetétele létfontosságú a normális élettani viszonyokhoz. Megváltozásuk meglepő mértékű neuropszichiátriai változásokhoz is vezethet.

Annadora J. Bruce-Keller és munkacsoportja normál súlyú, egészséges him egereket figyelt meg, amelyek mesterségesen táplált egerekből kaptak béltartalomátültetést. Az egyik csoport egészségesen étkező egerek béltartalmát kapta, a másik pedig olyan donortól származó bélbaktériumokkal élt tovább, amelyeket zsírban dús étrenden tartottak. A kutatók a kétféle béltartalmat vizsgálták a kísérletben.

Azok az egerek, amelyek a zsíros étel által kialakított mikrobiótával éltek, többféle kóros viselkedést mutattak: nyugtalanok lettek, memóriazavaraik támadtak. Különböző testi tünetek ugyancsak megjelentek, például gyulladási szimptómák. Az agyi gyulladás jelei a kóros viselkedési eltérésekkel párhuzamosan jelentek meg. A vizsgálatok hangsúlyozták, hogy e tünetek észlelésekor súlytöbblet nem volt kimutatható.

A tanulmány azt jelzi, hogy a zsírban gazdag étel megzavarja az egészséges agyműködést azzal, hogy kedvezőtlenül befolyásolja azt a szimbiotikus kapcsolatot, ami az ember és a bélben élő mikroorganizmusok között kifejlődik. További vizsgálatokra van szükség, de az eddigi ada-

tok arra utalnak, hogy az emésztőrendszer mikrobiótája olyan célpont lehet, amelyen keresztül a neuropszichiátriai működési zavarok gyógyítási céllal befolyásolhatók.

Forrás: *Weborvos*